N M

Aristides

ARISTIDES

EX RECENSIONE

GUILIELMI DINDORFII.

VOL. II.

LIPSIAE
LIBRARIA WEIDMANNIA
G. REIMER.

A. MDCCCXXIX.

XLV.

1 ΠΡΟΣ ΠΛΑΤΩΝΑ ΠΕΡΙ ΡΗΤΟΡΙΚΗΣ III (3 Cant.)

ΛΟΓΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

Οἶμαι δεῖν ὅστις μέλλει τὰ δέοντα ἐρεῖν, ἢ ψήφου κύριος ὀρθῶς ἔσεσθαι, μὴ τοῦτο σκοπεῖν μηδὲ βασκαίνειν εἴ τινι τῶν πρότερον καὶ δόξαν ἐχόντων ἑτέρως εἰρῆσθαι περὶ τῶν αὐτῶν συμβέβηκεν, ἀλλ' οὗ πανταχοῦ πλεῖστον εἰκός ἐστι λόγον εἶναι, τοῦτο κἂν τῷ παρόντι ζητεῖν, ὁποτέρωθι τἀληθὲς, καὶ τοῦτο συμβούλεσθαι νικᾶν. ἄτοπον γὰρ ἐν μὲν ταῖς ἐκκλησίαις μὴ τὸν πρῶτον εἰπόντα πιστεύεσθαι μηδ' ἐν τοῖς δικαστηρίοις, ἀλλὰ τοῦτό γ' εὖ εἰδέναι πάντας, ὅτι εἰ ταύτῃ ταῦτα κριθήσεται, τῶν φευγόντων οὐδεὶς ἀποφεύξεται· πάντες γὰρ ὕστεροι δή που τοῦ διώκοντος λέγουσιν· ἐν δὲ τοῖς λόγοις αὐτοῖς καὶ τῇ περὶ τούτων (4) κρίσει τοὺς τῷ χρόνῳ προλαβόντας κρατεῖν, ἀλλὰ μὴ τοὺς ἀποδείξοντας περὶ ὧν ἀγωνίζονται, καὶ τραγῳδοὺς μὲν καὶ κιθαριστὰς καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς ἐπὶ τῆς μουσικῆς μὴ ταυτὸν φέρεσθαι τῆς τε ἀξίας ὄνομα καὶ τῆς τάξεως, ἢ κληροῦν γε ἂν ἤρκει μόνον, ἀλλ' ὅστις ἂν κάλλιστ' ἀγωνίσηται, τοῦτον στεφανοῦν καὶ πρῶτον ἀναγορεύειν, κἂν ὕστατος εἰσελθὼν τύχῃ, τοὺς δὲ τῶν ἀστειοτέρων ἀγωνισμάτων ἀξιοῦντας ἀγωνιστὰς ἢ κριτὰς εἶναι οὕτω σφό-
2 δρα τὸν χρόνον σεμνύνειν ὥστε μὴ μόνον τοῖς ὅλοις χεί-

ΠΕΡΙ] ὑπὲρ N. μέλλει] βούλεται M.

1, 4 καὶ τοῦτο] καὶ τούτῳ L. καὶ τοῦτο correctus N, qui primum καὶ τούτῳ habuit. 6 γ' LN. γε lebb. ταύτῃ ταῦτα] ταῦτα ταύτῃ M. ταῦτα] Ea scilicet de quibus modo dixerat orator et quae geruntur et dicuntur in concionibus et iudiciis. Reisk. 7 τοῦ διώκοντος] Malim τῶν διωκόντων. Reisk.

2, 1 τοῖς ὅλοις χείρους] χείρους τοῖς ὅλοις M.

ρους τοὺς ὑστέρους ἡγεῖσθαι, ἀλλὰ μηδ᾽ ἂν τυχεῖν εὑρόν-τας βέλτιον τῶν εἰρημένων μηδέν. ὁρῶ δὲ ὅτι κἀν τοῖς γυμνικοῖς ἀγῶσιν οὐχ ὅστις πρῶτος τὴν ἀπογραφὴν ἐποιή-σατο, οὗτος ἀπέρχεται νικῶν, ἀλλ᾽ ὅστις οὗ τὴν ἀπογρα-φὴν πεποίηται, τοῦτο ἐπὶ τῆς πείρας ἄριστα δείκνυσι. καὶ τοῦθ᾽ οὕτως ἰσχύει διὰ τέλους ὥστε καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς ἄθλοις, προσθήσω δ᾽ ὅτι καὶ τοῖς αὐτοῦ τοῦ τάχους, οὐ τοῖς ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ἐξενεγκοῦσιν ἀποδίδοται τὸ σύμβολον, ἀλλὰ τοῖς παρελθοῦσι. καίτοι πῶς οὐκ ἀλογία πολλὴ τοὺς μὲν ἃ τῆς τοῦ σώματος τύχης ἔχεται μελετῶντας ἢ τιμῶν-τας οὕτω σφόδρα καὶ νῦν καὶ πρότερον τὸ τοῦ λόγου κα-λὸν καὶ δίκαιον τετιμηκέναι, τοὺς δ᾽ ἐπὶ τῶν λόγων ἄν-χοντας καὶ χωρὶς τῆς ἐν τούτοις διατριβῆς οὐδ᾽ ἂν ζῆν δεξαμένους οὕτως ἀργῶς, μᾶλλον δ᾽ ἀδίκως ἔχειν, ὥσθ᾽ ἑνὶ πιστῷ χρῆσθαι περὶ ἁπάντων, ἄν τις φθάσῃ γενόμε-νος, καὶ τὰ ὀνόματα ἀντὶ τῆς ἀληθείας θαυμάζειν αἱρεῖ-σθαι, ὥσπερ νομίσαι δέον, οὐχ εὑρεῖν τὸ βέλτιον· καὶ τοὺς μὲν νόμους αὐτούς, ἂν συμφέρῃ, κινεῖν, τοὺς δὲ περὶ τῶν ἀεὶ μενόντων τῇ φύσει λόγους ἐπὶ τοῖς πρώτοις μὴ δέχεσθαι, ἀλλ᾽ ὥσπερ ὅρους ἢ στήλας τοὺς προκατεσχη-κότας πρεσβεύειν, καὶ ταῦτα οὐ λύειν ὥσπερ ἐν τοῖς νό-μοις τοὺς προτέρους διὰ τῶν ἐναντίων δέον, ἀλλὰ τῆς αὐτῆς χώρας καὶ ἑτέρους ἀξιοῦν αὐτοῖς· καὶ τοῖς μὲν ὅρκοις τοῖς κοινοῖς προσπαραγράφειν ἐξεῖναι ἀνελεῖν καὶ

---

3 πρῶτος Θ Iunt. πρῶτον Iebb. 5 αὐτοῦ τοῦ τάχους ELMN Soph. Iebb. τοῦ om. Iunt. 6 ἐξενεγκοῦσιν] Significat eos qui primi carceribus emittuntur ad cursum sociosque pernicitate vincunt. Reisk. 8 καὶ νῦν add. LMN Soph. Iebb. om. Θ Iunt. δίκαιον] Non ausim δί-καιον damnare: videtur tamen δικαίως praestare. Conf. versu 10. Reisk. τετιμηκέναι om. E, qui περιέπειν add. ante τὸ τοῦ λόγου.
10 φθάσῃ LN Opor. Iebb. φάσῃ Iunt. 11 αἱρεῖσθαι] ᾑρεῖ-σθαι E. νομίσαι ELN Soph. Iebb. νομίσας Iunt. νομίσαι] Certo credere ab alio traditum aliquid aut inventum sancitumve, idque firmiter sibi persuasum habere, nil ultra quaerentem cur credat et rectene an secus. Contrarium eius est εὑρεῖν, meditando invenire, excogitare, ut possis quaerenti rei rationem reddere cur ita neque aliter statuas. Reisk. 12 τὸ βέλτιον] τὰ δέοντα M.
15 ἐναντίων LN Iebb. ἐναντίον Iunt. 16 τοῖς κοινοῖς exciderunt ex Iebb.

προσθεῖναι ὅ τι ἂν σκοπουμένοις ὕστερον συνδοκῇ, οὓς δὲ ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἐξουσίας ἀεὶ καὶ διὰ παντὸς ἐξετάζειν δεῖ λόγους, τῷ παρελθόντι χρόνῳ μόνῳ προσθεῖναι, ὥσπερ (6)
ἂν εἴ τις καὶ ὑγιαίνειν χρῆναι φάσκοι μόνους τοὺς πρώτους γενομένους, καὶ μηδ' ἐκεῖνο ὁρᾷ ὅτι ἡ τοιαύτη κρίσις καὶ ὁ τοιοῦτος λογισμὸς αὐτοῖς πρώτοις οὓς τιμῶσιν οὐ λυσιτελεῖ. εἰ γὰρ τῷ χρόνῳ δεῖ συγχωρεῖν καὶ τὴν ἀξίαν ἀπὸ τούτου μετρεῖν, οὐκέτ' ἔχει τόπον ἡ νῦν παρὰ πάντων εἰς ἐκείνους αἰδώς. Ἴασος γὰρ ἂν οὕτω γε νικῴη περὶ λόγους καὶ Κρίασος καὶ Κρότωπος καὶ Φορωνεὺς καὶ εἴ τις Ἀργεῖος ἐκ μύθου καὶ Δευκαλίων ἢ εἴ τις ἔκ τε ἄλλων ἄλλος καὶ Λυκάων ἐξ Ἀρκαδίας καὶ Κέκροψ Ἀθήνηθεν ἀντὶ τῶν νῦν βεβοημένων· ἐν δὲ τοῖς ἔθνεσι Φρύγες διὰ τὴν παρὰ τοῦ βέκους, οἶμαι, μαρτυρίαν. καὶ παρῆκα Καλλαίθυιαν ἀρίστην γυναικῶν ἅμα καὶ ἀνδρῶν γενομένην. ἐὰν οὕτω κρίνωμεν, ὡς οὐ Κόδρῳ γε μετέσται τῆς φιλοτιμίας, ἀλλὰ καὶ οὗτος παῖς οἷς εἶπον συμβάλλειν καὶ οὐκ ἀρχαῖος, καὶ κατὰ μικρὸν οὕτω ζητήσομεν εἴ τις ἦν πρὶν σελήνην εἶναι. Ὁμήρου δὲ καὶ Ἡσιόδου καὶ (7)
τῶν εἰς ἡμᾶς νενικηκότων, Πλάτωνος, εἰ βούλει, καὶ Δημοσθένους καὶ τῶν ὀλίγον πρὸ τούτων, οὐδ' εἰς πολλοστὸν χρόνον ἐλπὶς ὁμοίαν ἐγγενέσθαι δόξαν, συμπροϊόντος ἴσου τοῦ πρὸ αὐτῶν ἐκείνοις ἀεί. εἰ δὲ τοῦτ' εὔδηλον ἅπασιν ὅτι καὶ οὗτοι φύσει καὶ δυνάμει διενεγκόντες τοὺς πρὸ αὐτῶν ἀπέκρυψαν, οὐδὲ τοὺς ὕστερον παντάπασιν ἅπαντας ἀπείργειν εἰκός, οὐδ' ἀπιστεῖν εἴ τις καὶ τοῦ νυνὶ χρόνου μετεσχηκὼς ἔχει συμβαλέσθαι γνώμην περὶ ὧν πρό-

---

3, 1 εἴ τις] εἰ καὶ E. 2 καὶ μηδ'] καὶ habent ΘELMN Soph. Iebb. om. Iunt. ὁρᾷ Θ Iunt. ὁρᾷν S Iebb. et var. lect. Canteri. κρίσις LMN Iebb. χρῆσις Iunt. 3 πρώτοις] πρώτοις τοῖς Reiskius. οὓς] οἷς N. 4 οὐκέτ'] οὐκ E. γε om. M. 6 ἄλλος addidit Reiskius. 7 βέκους] Scribebatur βαίκους. Vide Herodoti II, 2. 8 Καλλαίθυιαν] καλαίθυιαν L. ὡς οὐ LMN Iebb. οὐδὲ, omisso ὡς, Iunt. συμβάλλειν] συμβαλεῖν N. παραβαλεῖν alia manus superscripsit in L. καὶ οὐκ N. Legebatur καὶ οὔτ'. 10 ζητήσομεν Steph. Iebb. ζητήσωμεν Iunt. 12 συμπροϊόντος ΘLN Soph. Legebatur προϊόντος. ἐκείνοις ἀεὶ in margine habet N. 13 τοῦτ'] τοῦτο ΘL. διενεγκόντες om. M.

κειται λόγος, ἀλλὰ παρ᾽ αὐτῶν, ὡς ἔοικεν, ὧν τιμῶμεν
4 ὑπάρχειν εἰδότας τὸ προσίεσθαι καὶ προσέχειν ὁπόσον διαφέρει. ἅπαντας μὲν οὖν ἴσως τοὺς παλαιοὺς αἰδεῖσθαι μὲν δίκαιον, φρίττειν δὲ οὐκ ἄξιον, εἴπερ μὴ τοῖς ἐπὶ τοῖς λόγοις ὀνομασθέντας μᾶλλον ἢ τοὺς λόγους αὐτοὺς δεῖ δοκεῖν τιμᾶν· ὅτι δ᾽ εἰ πρὸς ἄλλον τινὰ χρὴ γνώμης οὕτως ἔχειν, καὶ πρὸς Πλάτωνα, οὐκ ἄλλου δέομαι μάρτυρος, ἀλλ᾽ αὐτὸς ἐξαρκεῖ οὐ μόνον οἷς ἁπανταχοῦ βοᾷ καὶ παρακελεύεται μηδὲν πρότερον ποιεῖσθαι τῆς ἀληθείας, ἀλλὰ καὶ ὀλίγῳ τῷ παραδείγματι. εἰ γὰρ ἐκεῖνος Ὁμήρῳ τῷ τοσοῦτον πρὸ αὐτοῦ περὶ πολλῶν ἐπιτιμῶν οὐκ ἀπεστέρηται λόγου, ἀλλ᾽ ἔχει πρὸς τοὺς ἀγανακτοῦντας ὅ τι εἴπῃ, κατ᾽ αὐτὸν, ὡς ἔοικε, Πλάτωνα καὶ τοὺς ἐκεῖνον ἐπαινοῦντας καὶ πάσης αἰτίας ἀφιέντας ἔστι, κἂν ἄλλος τις ἐκείνῳ δοκῇ τι λέγειν ὑπεναντίον, τολμᾶν ἀκροάσασθαι, μή που τοῦτ᾽ ἔγκλημα ποιουμένους, ἀλλ᾽ ἐὰν τοῖς περὶ τῶν πραγμάτων λόγοις ἀπολειφθῇ. ἃ τοίνυν εἴρηκε περὶ ῥητορικῆς φιλονεικότερον τοῦ δέοντος Γοργίου καὶ Σωκράτους ὑποθέμενος συνουσίαν Ἀθήνησι φέρε ἐπισκεψώμεθα καὶ δείξωμεν ὅπως ἔχει. καὶ γὰρ ἂν εἴη δεινὸν, εἰ ἐκεῖνος μὲν ὑποστὰς κατηγορεῖν ἐκ προφανοῦς οὐκ ἀπεστέρησε τρόπον γέ τιν᾽ αὐτὴν τῶν ὑπὲρ αὐτῆς λόγων, ἀλλ᾽ ἀπέδωκε δυσὶ καὶ τρισὶν ἀντειπεῖν, ὡς γοῦν ἐν σχήματι διαλόγων, ἡμεῖς δὲ οἱ τὸ ὅλον βοηθεῖν ἔχοντες καὶ προῃρημένοι μὴ τολμήσομεν, ὥσπερ τοσαῦτ᾽ ἀντιλέγειν Πλάτωνι δέον, ὁπόσα ἂν αὐτὸς πρὸς αὐτὸν βουληθείη. ἄλογον δέ μοι φαίνεται, εἰ Πλάτων μὲν οὐκ ᾐδέσθη ψέγων ῥητορικὴν, ἧς ἴσως τι καὶ αὐτῷ μετῆν, ἡμεῖς δ᾽,

---

4, 1 προσίεσθαι] προγενέσθαι Reiskius. προΐεσθαι Canterus. προσέχειν] προέχειν Canterus. Quocum Reiskius comparat p. 30, 8. 6 ὀλίγῳ] ὀλίγου. *paene dixerim.* aut καὶ οὐκ ὀλίγῳ *et exemplo non contemnendo.* sed prius praefero. in τῷ παραδείγματι subauditur ἑαυτοῦ, *suomet exemplo.* Reisk. 8 εἴπῃ] εἴποι N. 9 ἔστι, κἂν] θέμις δηλονότι ἐστὶ κἂν E. 10 που ΘLMN. Legebatur πω. τοῦτ᾽] τοῦτό γ᾽ I. 15 τολμήσομεν] τολμήσωμεν N. 16 πρὸς αὐτὸν deleta sunt in N. βουληθείη LMN lebb. βουληθῇ (ων) lunt. 17 ψέγων] ψέγειν E.